

Alte romane scrise de Guillaume Musso:

După șapte ani (ALLFA, 2013)

Chemarea îngerului (ALLFA, 2012)

Fata de hârtie (ALLFA, 2012)

Ce-aș fi eu fără tine? (ALLFA, 2011)

Vei fi acolo? (ALLFA, 2010)

GUILLAUME MUSSO

MÂINE

Traducere din limba franceză de
Liliana Urian

Mimbru

Cuprins

Prima parte – Hazardul întâlnirilor	9
 Prima zi	11
1 În mijlocul fantomelor	13
2 Miss Lovenstein.....	29
3 Mesajul	40
4 <i>Strangers In the Night</i>	53
 A doua zi	71
5 Între ei doi	73
6 Hazardul întâlnirilor.....	91
Partea a doua – Vieti paralele	105
 A treia zi	107
7 Vieti paralele	109
8 Anastasis.....	125
9 Călători în timp	139
Partea a treia – Aparențe.....	157
 A patra zi	159
10 Mâna care leagănă copilul.....	161
11 Un fel de război.....	179
 A cincea zi	199
12 <i>The Other Woman</i>	201

13 Trecerea prin oglindă.....	215
14 Ekaterina Svatkovski.....	230
15 Durerosul adevară	247
Partea a patra – Femeia de nicăieri.....	259
16 Prințul Negru.....	261
17 Stăpânul monitoarelor.....	277
18 Locotenentul Lovenstein	283
19 Nemuritoarea peruană.....	295
Partea a cincea – Alegerea răului.....	307
A șasea zi	309
20 Memorie vie	311
21 <i>A Girl On the Run</i>	326
22 Grupa Helsinki	346
23 Linia inimii	357
Partea a șasea – Dincolo de limită.....	371
24 <i>Heroes and Villains</i>	373
25 În valea umbrelor	386
Un an mai târziu.....	405
<i>Replay</i>	407
Mulțumiri.....	427

Contemporanii în Strada Flacărăi

MIRO AMMARI	Flacără în stradă
SHERWOOD ANDERSON	Povestea celor patru domni
ROBERTO ARISTI	Wisebury, Ghid
ITALO CALVINO	Călătoare neliniști
FEDICO CALVINO	Obiceiuri culturale din planșă
ITALO CALVINO	Drapile înzestrări
JURI DOMBROVSKI	Ultimul rău certul
IURI DOMBROVSKI	Conservatorul de arhitectură
IURI DOMBROVSKI	Problemele teatrală în presă
IURI DOMBROVSKI	Atâtvația rău și și la cumpărături
RALPH ELLISON	Nașterea unui geniu
LA GONCEAROV	Conspirație
RODRIGO KIRILSKIS	Utopie
DEZDROGOZTOR ÁNYI	Asim
ANDRÉI PLATONOV	Cruciș
M. SAMITOV SCEDRIN	Flamea
LEONARDO SCIASCIA	Dorul Colovățor
PAULIEL SPARKS	Conștiință și moartea
MAGEA SZABÓ	Departate de Kensington
MICHAEL DEUREAMUNO	Utopie
RAMÓN DEL VALLE INCLÁN	Atâtul Schopen
PATRICK WHITE	Spărgătorii Mării și del Brich
	Trădătorii Bandierelor
	Ocătilor lumișorilor

Contemporani în Strada Flacărăi:

MIRO AMMARI	Flacără de cruce
INGVAR AMMARDEN	Vedete spre Poenari
CHLOE ARTHUR	Cărțile noastre
EVA BARDOSKY	Nicopoli se înzestră
DAN CĂLĂRAȘCU	Semănători
CAROL BIRCH	În urmă cu mulți ani
CAROL BIRCH	Memoria ne amintește
ALINA BROMSKY	Perseu și Andromeda
REGINA CARAGALĂ	Noișoare
DORIN COJZAN	Unter
JIM CRACE	Cine năștește
JIM CRACE	Recenzie

1

In mijlocul fantomelor

„Nu ești cel pe care îl vezi în oglindă. Ești cel care strălucește în ochii celorlalți.“

Tarun J. Tejpal

Universitatea Harvard

Cambridge

19 decembrie 2011

Amfiteatrul gemea de lume, dar nu se auzea niciun zgomot.

Acele de pe cadranul de bronz al bâtrânului orologiu arătau ora 14.55. Cursul de filosofie ținut de Matthew Shapiro se apropia de sfârșit.

Așezată în primul rând, Erika Stewart, o Tânără de douăzeci și doi de ani, își măsura profesorul din priviri cu insistență. De o oră încerca fără succes să-i capteze atenția, sorbindu-i cuvintele și dând din cap la fiecare dintre remarcile sale. În ciuda indiferenței de care se loveau inițiativele fetei, profesorul exercita asupra ei o fascinație tot mai mare pe zi ce trecea.

Trăsăturile tinerești, părul tuns scurt și barba de o zi îi dădeau un șarm incontestabil care stârnea multă emoție printre

studiente. Cu blugii lui prespălați, cu cizmele din piele cu aspect patinat și puloverul pe gât, Matthew semăna mai degrabă cu un student masterand decât cu unii dintre colegii săi scorțoși și sobri pe care îi întâlneai prin campus. Dar forța lui de seducție stătea nu atât în chipul frumos, cât mai ales în talentul de orator.

Matthew Shapiro era unul dintre cei mai populari profesori din campus. De cinci ani de când preda la Cambridge, prelegerile sale atrăgeau în fiecare an noi studenți. În semestrul acela peste opt sute de studenți se înscriseră la cursul lui, pe care îl ținea acum în cel mai mare amfiteatră din Sever Hall.

FILOSOFIA ESTE INUTILĂ DACĂ NU ALUNGĂ SUFERINȚA SPIRITULUI.

Scrisă citeș pe tablă, afirmația lui Epicur constituia coloana vertebrală a materiei predate de Matthew.

Cursurile lui de filosofie erau astfel gândite încât să fie accesibile. Toate argumentările pe care le făcea aveau legătură cu realitatea. Shapiro începea fiecare prelegere plecând de la cotidianul studenților săi, de la problemele concrete cu care se confruntau: frica de a nu pica un examen, destrămarea unei relații, tirania privirii celorlalți, motivele pentru care își alese să o anumită specializare... Odată pusă această problematică, profesorul îi convoca pe Platon, Seneca, Nietzsche sau Schopenhauer. Și grație prezentării sale pline de însuflețire, aceste mari figuri dădeau impresia că părăsesc pentru un timp

manualele universitare pentru a deveni familiare și accesibile, niște prieteni capabili să dea sfaturi utile și încurajatoare.

Cu inteligență și umor, Matthew integra totodată în cursul său o mare parte din cultura populară. Filme, cântece, benzi desenate, totul constituia un bun pretext de a filosofa. Până și serialele de televiziune își găseau locul în prelegerile lui. Celebrul doctor House ilustra argumentul experimental, naufragiații din *Lost* ofereau o reflecție asupra contraculturii social, în timp ce publicitarii din *Mad Men* deschideau o ușă spre studiul evoluției relației dintre bărbați și femei.

Dacă acea filosofie pragmatică făcuse din el un „star“ al campusului, ea stârnise totodată și multă gelozie și iritate din partea colegilor care considerau cursul său superficial. Din fericire, reușita la examene și la concursuri a studenților lui Matthew fusese până în prezent în favoarea lui.

Un grup de studenți chiar îi filmase prelegerile și le pușese pe YouTube. Inițiativa atrăse atenția unui jurnalist de la *Boston Globe*, care scrișese un articol despre ele. După preluarea articolului în *New York Times*, lui Shapiro i se solicita să scrie un soi de „antimanual“ de filosofie. Deși cartea se vânduse bine, Tânărul profesor nu se lăsase îmbătat de acel început de notorietate și rămăsese la catedră, de unde putea să își îndrume cel mai bine studenții. Numai că povestea aceea frumoasă luase o întorsătură tragică. În iarna care trecuse, Matthew Shapiro își pierduse soția într-un accident de mașină. O dispariție neașteptată și brutală, care îl debusolase. Deși continua să-și țină cursul, profesorul captivant și pasionat își mai pierduse din entuziasm.

Erika miji ochii pentru a-l studia mai bine. De când avusese loc tragedia, ceva se năruise în Matthew. Trăsăturile i se înăspriseră, privirea își pierduse înflăcărarea; totuși doliul și suferința îi dădeau o aură melancolică și tenebroasă, care îl facea și mai irezistibil în ochii tinerei.

Studenta pleca ochii și se lăsa purtată de vocea gravă și fermă ce răsună în amfiteatrul. O voce care își mai pierduse din charismă, dar continua să fie plăcută. Razele soarelui pătrundea prin ferestre, încălzind încăperea mare și orbindu-i pe cei așezăți la mijlocul rândurilor. Erika se simțea bine, legănată de timbrul liniștitor al vocii profesorului.

Dar acea clipă de grație nu dură prea mult. Soneria care anunța sfârșitul cursului o făcu să tresără. Își strânse lucrurile fără să se grăbească, apoi așteptă ca sala să se golească pentru a se apropiă timid de Shapiro.

— Ce faci aici, Erika? se miră Matthew văzând-o. Tu ai urmat modulul asta anul trecut. Nu mai trebuie să asisti la cursul meu.

— Am venit din cauza afirmației lui Helen Rowland pe care o citai adesea.

Matthew se încruntă în semn de nedumerire.

— „Nebuniile pe care le regretăm cel mai mult sunt acelea pe care nu le-am comis când am avut ocazia.“

Apoi fata își luă inima în dinți și continuă:

— Ca să nu am regrete, aş vrea să comit o nebunie. Sămătăta viitoare e ziua mea de naștere și aş vrea... Aş vrea să vă invit la cină.

Matthew făcu ochii mari și încercă imediat să-și aducă studenta cu picioarele pe pământ:

— Ești o fată inteligentă, Erika, deci știi foarte bine că există cel puțin o sută de motive pentru care o să-ți refuz invitația.

— Dar v-ar plăcea, nu-i aşa?

— Nu insista, te rog! o întrerupse el.

Erika simți că îi ia fața foc de rușine. Bolborosi câteva scuze, după care părăsi amfiteatrul.

Matthew își luă paltonul pe el ofțând, își înnodă fularul la gât și ieși la rândul său în campus.

*

Cu întinsele lui peluze și cu impozantele clădiri din cărămidă brună pe frontoanele căror tronau devize latinești, Harvardul avea distincția și atemporalitatea universităților britanice.

De cum ajunse afară, Matthew își rulă o țigară, o aprins, apoi părăsi repepe Sever Hall. Cu geanta pe umăr, traversă Yardul, o suprafață mare, acoperită cu gazon, din care se desprindeau o mulțime de alei labirintice care serpentau pe mai mulți kilometri, ducând spre sălile de curs, biblioteci, muzeu și cămine studențești.

Parcul era scăldat într-o frumoasă lumină de toamnă. De zece zile, temperatura deosebit de ridicată pentru acel anotimp și soarele abundant le oferea locuitorilor din New England o vară indiană pe cât de tardivă, pe atât de plăcută.

— Domnule Shapiro! Prindeți!

Matthew întoarse capul spre vocea care îl striga. O minge de fotbal american venea înspre el. O prinse la limită și i-o aruncă imediat înapoi fundașului care o ceruse.

Cu laptopurile deschise pe genunchi, studenții ocupaseră toate băncile din Yard. De pe peluză se auzeau râsete și conversațiile erau în toi. Acolo, mai mult decât în altă parte, naționalitățile se amestecau armonios, iar amalgamul cultural era percepție ca o bogăție. Bordo și gri, cele două culori reprezentative ale celebrei universități, erau afișate cu mândrie pe geci, hanorace și genți sport: la Harvard, spiritul de apartenență la comunitate era mai presus de toate diferențele.

Matthew trase din țigară trecând prin fața monumentaliei clădiri cu arhitectură georgiană Massachusetts Hall, care adăpostea atât birourile direcțiunii, cât și căminele studenților din anul întâi. Stând în picioare pe scări, domnișoara Moore, asistenta rectorului, îi aruncă o privire furioasă, urmată de o mustrare („Domnule Shapiro, de câte ori trebuie să vă mai spun că fumatul în campus este interzis...“) și de o predică despre efectele nocive ale fumatului.

Cu privirea fixă și o figură impasibilă, Matthew n-o bață în seamă. Pentru o clipă, fu tentat să-i răspundă că moartea era într-adevăr cea mai mică dintre grijile lui, dar se răzgândi și părăsi incinta universității pe poarta uriașă care dădea în Harvard Square.

*

Zumzăind ca un stup, scuarul era în realitate o piață mare înconjurată de magazine, librării, restaurante mici și cafenele

cu terase, unde studenții și profesorii puneau țara la cale sau își pregăteau cursurile. Matthew se scotoci în buzunar ca să scoată cartela de metrou. Tocmai se angajase pe trecerea de pietoni pentru a ajunge în stația de pe linia roșie – care ducea în centrul Bostonului în mai puțin de un sfert de oră –, când un vechi Chevrolet Camaro zgomotos apăru la colțul dintre Massachusetts Avenue și Peabody Street. Tânărul profesor tresări și se dădu înapoi ca să nu fie călcat de automobilul roșu-aprins care se opri în dreptul lui scrâsnind din pneuri.

Geamul din față coborât, dând la iveală claiua de păr roșcat a lui April Fergusson, colocatara lui de când îi murise soția.

— Bună, frumosule, te las undeva?

Bâzâitul motorului de opt cilindri era strident în acea enclavă verde în care nu vedea decât biciclete și vehicule hibride.

— Prefer să mă întorc acasă cu transportul în comun, o refuză el. Tu conduci ca într-un joc video.

— Haide, nu mai fi aşa fricos! Conduc foarte bine, doar știi!

— Nu insista. Fiica mea și-a pierdut deja mama. N-ăs vrea să fie orfană de ambii părinți la patru ani și jumătate.

— Of, ajunge! Nu mai exagera! Haide, fricosule, grăbește-te! Nu vezi că blochez circulația?

Presat de claxoane, Matthew ofță resemnat și se urcă în Chevrolet.

Abia își prisese centura că, în ciuda tuturor regulilor de circulație, mașina efectuată o întoarcere periculoasă și o porni în trombă spre nord.

— Bostonul e în partea cealaltă! protestă el agățându-se de portiera.

— Fac doar un mic ocol prin Belmont. E la zece minute de-aici. Și nu te îngrijora pentru Emily. I-am cerut bonei să mai stea o oră în plus.

— Fără ca măcar să-mi spui? Te avertizez că...

Tânără făcu o manevră rapidă sărind două trepte de vițeză, apoi călcă brusc pe pedala de acceleratie, tăindu-i vorba lui Matthew. După câteva minute, se întoarse spre el și îi întinse o mapă cartonată plină cu desene.

— Închipue-ți că s-ar putea să am un client pentru stampa lui Utamaro, zise ea.

April avea o galerie de artă în South End, specializată în artă erotică. Avea un adevarat talent de a găsi piese necunoscute și de a le vinde apoi pe sume frumoșele.

Matthew dădu la o parte elasticul mapei și descoperi o învelitoare din șifon pur care proteja stampa japoneză. Era o *shunga*¹ datând de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, care reprezenta o curtezană și pe unul dintre clienții ei în timpul unui act sexual pe cât de senzual, pe atât de acrobatic. Îndrăzneala scenei era atenuată de grația trăsăturilor și de bogăția motivelor de pe țesături. Fața gheișei era de o finețe și de o delicatețe fascinante. N-ar fi fost de mirare ca tipul acela de gravură să-i fi influențat pe Klimt și pe Picasso.

— Ești sigură că vrei să te desparți de ea?

— Am primit o ofertă pe care n-o pot refuza, zise ea imitând vocea lui Marlon Brando din *Nășul*.

¹ Gravură japoneză erotică (n.a.).

— Din partea cui?

— Un mare colecționar asiatic care e în trecere prin Boston pentru a-și vizita fiica. Din câte se pare, e gata să înceie afacerea, dar nu mai rămâne în oraș decât o zi. O asemenea ocazie n-o să se mai ivească prea curând...

Părăsind cartierul universitar, Chevroletul o luă pe șoseaua rapidă care se întindea, pe o porțiune de mai mulți kilometri, de-a lungul lacului Fresh Pond – cel mai mare din Cambridge –, după care ajunse în Belmont, un orașel rezidențial din vestul Bostonului. April introduce o adresă în sistemul GPS și se lăsa ghidată până într-un cartier elegant: o școală înconjurată de copaci se învecina cu un spațiu de joacă pentru copii, cu un parc și cu niște terenuri de sport. Se vedea chiar și un vânzător ambulant de înghețată venit parcă direct din anii 1950. În ciuda interdicției clare, Chevroletul depăși un autobuz școlar și parcă pe o stradă liniștită.

— Vii cu mine? întrebă ea luând mapa cartonată cu desene.

Matthew dădu din cap.

— Prefer să te aştept în mașină.

— Vin cât pot de repede! promise ea, aranjându-și părul în oglinda retrovizoare și lăsând o șuviță ondulată să-i acopere ochiul drept, în stilul Veronicăi Lake¹.

Scoase apoi din geantă un ruj, își refăcu rapid machiajul și își aranjă geaca din piele roșie care i se mula pe tricoul decoltat.

¹ Actriță americană celebră în anii '40 (n.t.).

— Nu-s rea, sunt doar desenată aşa“, făcu ea, imitând-o pe Jessica Rabbit.

Apoi îşi mişcă picioarele foarte lungi pe care se mulau nişte colanţi şi ieşi din maşină.

Matthew o privi îndepărându-se şi sunând la uşa celei mai mari case de pe stradă. Pe scara senzualităţii, April nu era departe de cea mai înaltă treaptă – măsuri perfecte, talie de viespe, săni de vis –, dar acea încarnare a fanteziilor masculine iubea exclusiv femeile şi îşi afişa sus şi tare orientarea sexuală.

Era de altfel unul dintre motivele pentru care Matthew o acceptase drept chiriaşă, ştiind că între ei nu va exista niciodată nici cea mai mică ambiguitate. În plus, April era amuzantă, inteligentă şi copilăroasă. Desigur, avea un limbaj colorat şi era iute la mânie, dar ştia că nimeni altcineva s-o facă pe fata lui să râdă şi, pentru Matthew, acesta era cel mai important lucru.

Rămas singur, aruncă o privire pe partea cealaltă a străzii. O femeie împreună cu doi copilaşi împodobeau grădina cu ornamente de sărbători. Îşi dădu seama că mai era mai puţin de o săptămână până la Crăciun şi acea constatare îl cufundă într-o stare de tristeţe amestecată cu panică. Vedea cu groază profilându-se prima comemorare a morţii lui Kate: acel funerău 24 decembrie 2010 care îi dăduse viaţa peste cap, arunându-l în suferinţă şi deznađejde.

În primele trei luni care urmăseră după accident durerea nu-i lăsase niciun pic de răgaz, devastându-l în fiecare secundă ca o rană vie, ca muşcătura unui vampir care ar fi

supt toată viaţa din el. Ca să pună capăt aceluia calvar, fusese tentat de mai multe ori de o soluţie radicală: să se arunce pe fereastră, să-şi pună ştreangul de gât, să îngheţă un cocktail tare de medicamente, să-şi tragă un glonte în cap... Dar de fiecare dată perspectiva răului pe care îl-ar fi făcut lui Emily îl împiedicase să treacă la fapte. Pur şi simplu n-avea dreptul să-i răpească tatăl fiicei lui şi să-i distrugă viaţa.

Revoltei din primele săptămâni îi luase apoi locul un lung tunel de tristeţe. Viaţa se oprise în loc, înțepenită în dezgust, îngheţată într-o durere nesfârşită. Matthew nu mai lupta, era pur şi simplu doborât, copleşit de doliu, refuza viaţa. Pierderea rămânea inacceptabilă. Viitorul nu mai exista.

La sfatul lui April, făcuse totuşi efortul de a se înscrie într-un grup de susţinere. Asistase la o şedinţă de terapie, încercând să-şi exprime suferinţa în cuvinte şi să o împărtăsească cu ceilalţi, dar după aceea nu mai călcase niciodată pe acolo. Fugind de falsa compasiune, de formulele standard sau de lecţiile de viaţă, se izolase, rătăcind prin lume ca o fantomă, lăsându-se în voia sortii luni de-a rândul, fără planuri, distrus.

Cu toate acestea, de câteva săptămâni, fără să poată spune că „trăia din nou“, i se părea că, încet-încet, durerea se atenua. Încă îi mai era greu când se trezea dimineaţa, dar, odată ajuns la Harvard, reuşea să salveze aparenţele, ţinându-şi cursurile, participând la şedinţe de orientare cu colegii lui, sigur, cu mai puţin entuziasm ca înainte, dar fiind din nou pe linia de plutire.

Nu se putea spune că îşi revenea, ci mai degrabă că îşi accepta încet-încet starea, ajutându-se chiar de unele